

Gaert Benedictus: 'Fokkerij is trendwatcher voor de melkveehouderij'

Gezonde, melkrijke koeien

Zonder melkquotum, maar met fosfaatrechten is de behoefte aan vlot producerende en gezonde melkkoeien groot. De Stichting Genetische Evaluatie Stieren (GES) liet tijdens de jaarlijkse GES-dag op 4 november zien dat de ontwikkeling van de bestaande fokwaarden hierop inspeelt.

tekst **Diane Versteeg**

Jaarlijks past de Stichting Genetische Evaluatie Stieren (GES) de berekening van de fokwaarden aan op basis van de jongste kennis. Tijdens de jaarlijkse GES-dag op 4 november praatte de stichting verschillende fokkerijorganisaties bij over de huidige en toekomstige ontwikkelingen.

Trendwatcher fokkerij

Geart Benedictus, de onafhankelijk voorzitter van GES, opende de dag door de positie van de fokkerijorganisaties als trendwatcher te bestempelen. De wens voor een gezonde, melkrijke koe zien de melkveehouders vervolgens terug in de GES-fokwaarden. Vanaf april 2016 krijgen de fokwaarden een update voor uiergezondheid, exterieur en voeropname. Ook komt er een melkrobotindex. Naast de inhoudelijke toelichting op de vernieuwing van de fokwaarden nodigde GES onder meer dierenarts Bonny van Ranst uit om de ontwikkelingen buiten de fokkerij en in de volle breedte van de melkveehouderij te schetsen.

Juiste data verzamelen

Van Ranst, tevens melkveehouder en ook verbonden aan de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Gent, wees op smeuge wijze op het belang van verzameling van juiste data van de aanwezige dieren op het melkveebedrijf.

Bonny van Ranst:
'Data zijn eigendom van de boer'

Op dit moment zijn veel organisaties met elkaar in gevecht over het eigenaarschap van data. Dat is onzin, zegt Van Ranst resoluut. 'Er is maar één data-eigenaar, en dat is de boer. Die is overigens ook verantwoordelijk voor het goed bijhouden van gegevens, een punt waar we zien dat het nogal eens misgaat. Alleen juiste data zijn waardevolle data. Alleen met waardevolle data kan de ondernemer goede beslissingen nemen over de toekomstige bedrijfsvoering', aldus Van Ranst.

Aanpassing fokwaarden

Dataverzameling en beschikbaarheid van informatie speelt ook in de betrouwbaarheid en verbetering van fok-

Gerben de Jong:
'Wekelijks vijf miljoen metingen via melkrobots'

waarden een enorme rol. 'Alleen al over de melkproductie krijgen we wekelijks vijf miljoen metingen binnen vanuit de melkrobots', beschrijft Gerben de Jong, hoofd Animal Evaluation Unit bij CRV. Data van klinische mastitis worden straks ook gebruikt voor de fokwaarde uiergezondheid. 'Met de fokwaarde celgetal kunnen we al een goede inschatting maken van de kans dat een dochter klinische mastitis ontwikkelt', zegt De Jong. 'Uit ervaring blijkt dat de opname van data van klinische mastitis deze inschatting bevestigt. Met andere woorden: een stier met een hogere celgetalfokwaarde heeft daadwerkelijk een lager aantal dochters die kli-

nische mastitis ontwikkelen.' GES speelt ook in op de ontwikkelingen na afschaffing van het quotum met een fokwaarde voor voeropname. 'We hebben de gegevens van een populatie van 2500 koeien geanalyseerd op de relatie tussen melkproductie, voeropname en lichaamsgewicht. Er is een erfelijkheidsgraad van 0,18 tot 0,24; vergelijkbaar met de erfelijkheid van fokwaarden als dagproductie of exterieurkenmerken. De variatie in drogestofopname is 1,3 kg per koe per dag', geeft De Jong aan.

Melkrobotindex

De in april 2015 geïntroduceerde AMS-fokwaarden robotefficiëntie, melkinterval en gewenning van vaarzen worden vanaf april 2016 gecombineerd tot een nieuwe melkrobotindex (of AMS-index). 'Belangrijkste reden hiervoor is de – negatieve – genetische correlatie van de AMS-fokwaarde efficiëntie en de gevoeligheid voor klinische en subklinische mastitis. Met deze index weten melkveehouders dat ze een robotgeschikte koe fokken die het in haar melkproductie en gezondheid niet laat afweten', zegt De Jong. Vooral nog staan voor de tweede helft van 2016 en begin 2017 ontwikkelingen als het gebruik van de AMS-melkmetingen en toevoeging van de resultaten uit de vierde en vijfde lactatie in de melkproductiefokwaarde op het GES-programma. Ook het laten schieten van de melk als mogelijk nieuwe fokwaarde, het toevoegen van de fokwaarde voeropname in de Inet en een nieuw model voor de fokwaardeschatting van levensduur worden onderzocht. |